

OLUJA MAČEVA

DEO DRUGI: KRV I ZLATO

TREĆA KNJIGA SERIJALA
„PESMA LEDA I VATRE“

DŽORDŽ R. R. MARTIN

Preveo

Nikola Pajvančić

■ Laguna ■

Naslov originala

George R. R. Martin
A Storm of Swords

Copyright © 2000 by George R. R. Martin

Translation copyright © 2004 za srpsko izdanje, LAGUNA

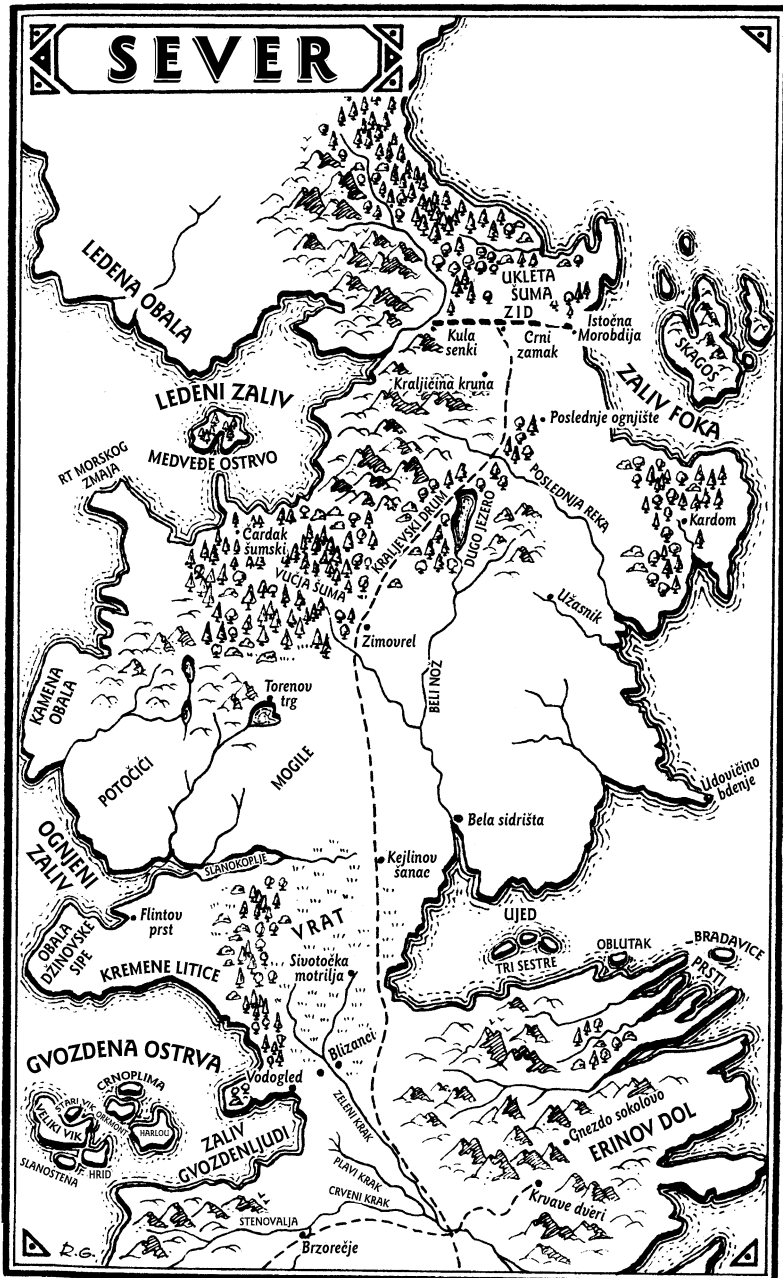

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

SEVER

JUG

TRI SESTRE

PRSTI

GVOZDENA OSTRVA

ERINOJ DOL

DORNSKO MORE

DORNA

DORNSKE KRAJINE

STITIOVI

CRNOPLIMA

ORLOVSKA OBAVA

ZALIV GVOZDENI LUDI

PLAVI KRAK

CRVENI KRAK

STENOVALJA

CRNI ZALIV

BRODOLOMNI ZALIV

BESNI RT

SENICA

STARI VIK

HRID

SLANOSTENA

LEPO OSTRVO

KEJS

LIVACKA STENA

LANISGRAD

KREJGDVOR

CRVENO JEZERO

STARI HRAST

OKEANSKI DRUM

VIJUGAVICA

BIROVODNA UTUDA

MEĐENUG

STARIGRAD

TRI KULE

BLIZANCI

VODOGLED

STARIKAM

LEPITRG

KICMA

KOD KLECEEG ČOVEKA

BRZOREJE

ZLATNI ZUB

SREBRN BREG

ZLATOGAJ

NOĆNI POJ

TRILAVI PRETOVI

CRNI RT

ZVEZDOPAD

PEŠČAR

VAROŠ LORDA HARUEJA

HARENDVOR

BOŽJE OKO

KAMENO OBREDIŠTE

CRNOBUJICA

VIJUGAVICA

RUŽIN DRUM

PLAVI POTOK

TRAVNATI DOL

LETNJI DVORI

KRAJOLIJ

GOZDILUG

ČUKA

BOŽJA MILOST

SLANO ZALO

TRIOZUBAC

SOLANE

DEVOJAČKO JEZERO

SENODOL

KRAJEVA LUKA

ROZBI

BRONZANA KAPIJA

VEŽERNJI DVORI

MAGLENGORA

ZELENKAMEN

BRATO DUHOVA

ČAMORNA

REKA VEJT

ZELENKRIV

SLIMLIJENA RUKA

STAREŠEVO DOOR

GVOZDEN HRAST

STARO SIDRO

KAMEN RUNA

GALEBOVO

OSTRVO KLEŠTA

RT SLOMLJENIH KLEŠTA

OSTRI RT

MAŠTIVJA KUKA

OPORJE

ZELENKAMEN

STAREŠEVO DOOR

GVOZDEN HRAST

STARO SIDRO

KAMEN RUNA

GALEBOVO

OSTRVO KLEŠTA

RT SLOMLJENIH KLEŠTA

OSTRI RT

MAŠTIVJA KUKA

OPORJE

ZELENKAMEN

BRATO DUHOVA

ČAMORNA

REKA VEJT

ZELENKRIV

SLIMLIJENA RUKA

STAREŠEVO DOOR

GVOZDEN HRAST

STARO SIDRO

KAMEN RUNA

GALEBOVO

OSTRVO KLEŠTA

RT SLOMLJENIH KLEŠTA

OSTRI RT

MAŠTIVJA KUKA

OPORJE

ZELENKAMEN

BRATO DUHOVA

ČAMORNA

REKA VEJT

ZELENKRIV

SLIMLIJENA RUKA

STAREŠEVO DOOR

GVOZDEN HRAST

STARO SIDRO

KAMEN RUNA

GALEBOVO

OSTRVO KLEŠTA

RT SLOMLJENIH KLEŠTA

OSTRI RT

MAŠTIVJA KUKA

OPORJE

ZELENKAMEN

BRATO DUHOVA

ČAMORNA

REKA VEJT

ZELENKRIV

SLIMLIJENA RUKA

STAREŠEVO DOOR

GVOZDEN HRAST

STARO SIDRO

KAMEN RUNA

GALEBOVO

OSTRVO KLEŠTA

RT SLOMLJENIH KLEŠTA

OSTRI RT

MAŠTIVJA KUKA

OPORJE

ZELENKAMEN

BRATO DUHOVA

ČAMORNA

REKA VEJT

ZELENKRIV

SLIMLIJENA RUKA

STAREŠEVO DOOR

GVOZDEN HRAST

STARO SIDRO

KAMEN RUNA

GALEBOVO

OSTRVO KLEŠTA

RT SLOMLJENIH KLEŠTA

OSTRI RT

MAŠTIVJA KUKA

OPORJE

ZELENKAMEN

BRATO DUHOVA

ČAMORNA

REKA VEJT

ZELENKRIV

SLIMLIJENA RUKA

STAREŠEVO DOOR

GVOZDEN HRAST

STARO SIDRO

KAMEN RUNA

GALEBOVO

OSTRVO KLEŠTA

RT SLOMLJENIH KLEŠTA

OSTRI RT

MAŠTIVJA KUKA

OPORJE

ZELENKAMEN

BRATO DUHOVA

ČAMORNA

REKA VEJT

ZELENKRIV

SLIMLIJENA RUKA

STAREŠEVO DOOR

GVOZDEN HRAST

STARO SIDRO

KAMEN RUNA

GALEBOVO

OSTRVO KLEŠTA

RT SLOMLJENIH KLEŠTA

OSTRI RT

MAŠTIVJA KUKA

OPORJE

ZELENKAMEN

BRATO DUHOVA

ČAMORNA

REKA VEJT

ZELENKRIV

SLIMLIJENA RUKA

STAREŠEVO DOOR

GVOZDEN HRAST

STARO SIDRO

KAMEN RUNA

GALEBOVO

OSTRVO KLEŠTA

RT SLOMLJENIH KLEŠTA

OSTRI RT

MAŠTIVJA KUKA

OPORJE

ZELENKAMEN

BRATO DUHOVA

ČAMORNA

REKA VEJT

ZELENKRIV

SLIMLIJENA RUKA

STAREŠEVO DOOR

GVOZDEN HRAST

STARO SIDRO

KAMEN RUNA

GALEBOVO

OSTRVO KLEŠTA

RT SLOMLJENIH KLEŠTA

OSTRI RT

MAŠTIVJA KUKA

OPORJE

ZELENKAMEN

BRATO DUHOVA

ČAMORNA

REKA VEJT

ZELENKRIV

SLIMLIJENA RUKA

STAREŠEVO DOOR

GVOZDEN HRAST

STARO SIDRO

KAMEN RUNA

GALEBOVO

OSTRVO KLEŠTA

RT SLOMLJENIH KLEŠTA

OSTRI RT

MAŠTIVJA KUKA

OPORJE

ZELENKAMEN

BRATO DUHOVA

ČAMORNA

REKA VEJT

ZELENKRIV

SLIMLIJENA RUKA

STAREŠEVO DOOR

GVOZDEN HRAST

STARO SIDRO

KAMEN RUNA

GALEBOVO

OSTRVO KLEŠTA

RT SLOMLJENIH KLEŠTA

OSTRI RT

MAŠTIVJA KUKA

OPORJE

ZELENKAMEN

BRATO DUHOVA

ČAMORNA

ZEMLJA VEČNE ZIME (NEISTRAŽENO)

- 1 Zapadna Mostobdija
- 2 Kula Senki
- 3 Stražarikino uporište
- 4 Sivostraža
- 5 Kamenurata
- 6 Studenbreg
- 7 Ledenkraj
- 8 Noćna tvrđava
- 9 Duboko jezero
- 10 Kraljićine dveri
- 11 Crni Zamak
- 12 Hrastoštit
- 14 Šumobdija kraj vira
- 14 Samurov dvor
- 15 Mrazkapija
- 16 Duga mogila
- 17 Baklje
- 18 Zelenstraža
- 19 Istočna Morobdija

Z E M L J E L E T N J E G M O R A

VESTEROS i
LETNJA OSTRVA

KART i
ŽADNO MORE

LETNJE MORE

DENERIS

Njeni dotrački izvidnici joj rekoše kako stvari stoje, ali je Deni želela da se i sama uveri. Ser Džora Mormont projaha sa njom kroz brezovu šumu i uz greben od peščara. „Dovoljno smo blizu“, upozori je na vrhu.

Deni zauzda kobilu i pogleda preko polja, ka mestu gde se junkajska vojska postrojila, preprečivši im put. Belobradi ju je naučio kako najbolje prebrojati dušmane. „Pet hiljada“, reče ona brzo.

„Rekao bih da je tako.“ Ser Džora upre prstom. „Tamo na bokovima su najamnici. Kopljanici i strelci na konjima, sa mačevima i sekirama za borbu prsa u prsa. Drugi sinovi na levom krilu, Olujne vrane na desnom. I jedni i drugi broje po oko pet stotina ljudi. Vidiš li barjake?“

Harpija Junkaija držala je u kandžama bič i gvozdenu ogrlicu umesto lanca. Međutim, najamnici su ispod zastave grada kome su služili razvili sopstvene stegove: desno četiri vrane između ukrštenih munja, levo slomljeni mač. „Junkajani sami drže središte“, primeti Deni. Njihove starešine su iz daljine izgledale isto kao astaporske; visoke sjajne kacige i plaštovi s našivenim blistavim bakarnim diskovima. „Predvode li to vojnike-robove?“

„Mahom. Ali oni ne mogu da se mere sa Neokaljanima. Junkai je čuven po obuci robova za postelju, a ne za rat.“

„Šta ti misliš? Možemo li da pobedimo ovu vojsku?“

„Lako“, odgovori ser Džora.

„Ali ne bez krvi.“ Reke krvi natopile su cigle Astapora onog dana kada je grad pao, mada ta krv uglavnom nije poticala od njenih ljudi. „Možda ćemo ovde i pobediti u bici, ali uz takve gubitke ne možemo da zauzmemo grad.“

„To je uvek rizik, *kalisi*. Astapor je bio samozadovoljan i ranjiv. Junkai je upozoren i spreman.“

Deni se zamisli. Vojska robovlasnika delovala je mala u poređenju sa njenim mnoštvom, ali najamnici behu na konjima. Dovoljno je dugo jahala s Dotracima da bi znala šta ratnici u sedlu mogu da urade pešadiji. *Neokaljani bi odbili njihov juriš, ali bi moji oslobođenici bili poklani*. „Robovlasnici vole da pričaju“, reče. „Pošalji glas da ću ih saslušati večeras u svom šatoru. A pozovi i kapetane najamničkih četa. Ali ne zajedno. Olujne vране u podne, Druge sinove dva sata kasnije.“

„Biće tvoja volja“, reče ser Džora. „Ali ako ne dođu...“

„Doći će. Zanimaće ih da vide zmajeve i čuju šta imam da im kažem, a oni pametni među njima videće priliku da procene moju snagu.“ Deni okrenu srebrnu ždrebicu. „Čekaću ih u svom paviljonu.“

Mutno nebo i oštar vetar otpratiše Deni do njene vojske. Duboki jarak koji će opasivati logor već beše napola iskopan, a šume pune Neokaljanah koji su sekli grane breza da bi od njih napravili naoštreno kolje. Evnusi nikada ne spavaju u neutvrđenom logoru, tako je bar tvrdio Sivi Crv. Bio je tamo, i gledao ih kako rade. Deni zastade na tren, da porazgovara sa njim. „Junkai se spremio za bitku.“

„To je dobro, veličanstvo. Ovi su žedni krvi.“

Kada je naredila Neokaljanima da sami odrede svoje starešine, Sivi Crv je velikom većinom izabran za najviši čin. Deni je naložila ser Džori da ga obuča za zapovedništvo, i izgnani vitez je rekao da je zasada mlađi evnuh strog ali pošten, da brzo uči, da je neumoran i potpuno posvećen čak i najsitnijim detaljima.

„Mudri gospodari su pred nas izveli vojsku robova.“

„Rob u Junkaiju uči put sedam uzdaha i šesnaest položaja zadovoljstva, veličanstvo. Neokaljani uče put tri koplja. Tvoj Sivi Crv se nada da će ti to pokazati.“

Jedna od prvih Deninih odluka nakon pada Astapora bila je da ukine običaj po kome Neokaljani svakog dana dobijaju novo ime. Većina onih rođenih u slobodi vratili su se imenima koja su dobili na rođenju, pod uslovom da su ih se sećali. Ostali su se nazvali po junacima ili po bogovima, a ponekad po oružju, draguljima, pa čak i cveću, zbog čega su vojnici, za Denine uši, imali veoma neobična imena. Sivi Crv je ostao Sivi Crv. Kada ga je pitala zašto, odgovorio je: „To je srećno ime. Ime koje je ovaj dobio

na rođenju bilo je proketo. Njega je nosio kada je odveden u ropstvo. Ali Sivi Crv je ime koje je ovaj izvikao na dan kada ga je Deneris Olujrođena oslobodila.“

„Ako dođe do bitke, neka Sivi Crv pokaže mudrost kao i junaštvo“, reče mu Deni. „Poštediti svakog roba koji se da u beg ili baci oružje. Što manje bude poginulih, biće ih više da nam se kasnije pridruže.“

„Ovaj će upamtiti.“

„Znam da hoće. Budi u mom šatoru u podne. Hoću da sa ostalim mojim starešinama budeš prisutan kada budem pregovarala sa najamničkim kapetanima.“ Deni obode srebrnu ždrebicu i odjaha ka logoru.

Unutar kruga koji su odredili Neokaljani, šatori su se dizali u urednim nizovima, a njen visoki zlatni paviljon beše u središtu. Drugi se logor nalazio odmah iza njenog; pet puta veći, raštrkan i u metežu, nije imao ni jaraka, ni šatora, ni stražara. Ko je imao konja ili mazgu, spavao je kraj njih, iz straha da mu ga neko ne ukrade. Koze, ovce i izgladneli psi slobodno su lutali među hordama žena, dece i staraca. Deni je ostavila Astapor u rukama veća bivših robova, pod vođstvom jednog vidara, jednog učenjaka i jednog sveštenika. To su sve mudri ljudi, mislila je, i pravedni. Pa ipak, hiljade i hiljade su radije krenule za njom u Junkai nego da ostanu u Astaporu. *Dala sam im grad, a većina se previše plašila da ga prihvati.*

Njena vojska je delovala patuljasto u poređenju sa odrpanom hordom oslobođenika, koja je bila više breme nego što je od nje bilo neke koristi. Možda je svaki stoti imao magarca, kamilu ili vola; većina je nosila oružje opljačkano iz arsenala nekog trgovca robovima, ali je tek svaki deseti bio dovoljno snažan da se bori, a nijedan za to nije bio obučen. Zemlje kroz koje bi prolazili opustošili bi u potrazi za hranom, poput skakavaca u sandalama. A ipak Deni nije imala srca da ih ostavi kao što su savetovali ser Džora i krvorodnici. *Rekla sam im da su slobodni. Ne mogu sada da im kažem kako nisu slobodni da mi se pridruže.* Zagleda se u dim što se dizao sa njihovih vatri i potisnu uzdah. Možda ima najbolje pešadijce na svetu, ali sigurno ima i najgore.

Arstan Belobradi stajao je pred ulazom u njen šator, dok je Snažni Belvas nedaleko sedeo prekrštenih nogu na travi, jedući smokve iz pune zdele. Njima je na putu pripala dužnost da je čuvaju. Proizvela je Joga, Aga i Rakara u svoje *koove*, a ne samo krvorodnike, i sada su joj više trebali kao zapovednici njenih Dotraka nego kao telohranitelji. *Kalasar* joj beše sićušan, svega tridesetak ratnika, većinom dečaka bez pletenica i pogrbljenih staraca. Ali ipak behu sva njena konjica, i nije se usuđivala da ide bez njih. Neokaljani su možda bili najbolja pešadija na svetu, kao što je tvrdio ser Džora, ali je morala da ima i izvidnike i tragače.

„Junkai hoće rat“, reče Deni Belobradom u paviljonu. Iri i Jiki su prekrile pod sagovima, a Misandei je zapalila mirišljavi štapić, da osveži prašnjavi vazduh. Drogon i Regal spavali su na jastucima, sklupčani jedan oko drugog, ali se Viserion gnezdio na rubu prazne kade. „Misandei, koji jezik ti Junkajani govore, valirijski?“

„Da, veličanstvo“, reče dete. „Drugačije narečje nego u Astaporu, ali se ipak može razumeti. Trgovci robovima sebe zovu Mudri gospodari.“

„Mudri?“ Deni sede prekrštenih nogu na jastuk, a Viserion raširi svoja belo-zlatna krila i dolete do nje. „Videćemo koliko su mudri“, reče ona dok je češkala zmajevu krljušti iza rogova.

Ser Džora Mormont se vrati sat docnije, u pratnji trojice kapetana Olujnih vrana. Na ulaštenim kacigama nosili su crna pera, i tvrdili da su jednaki po časti i prvenstvu. Deni ih je proučavala dok su Iri i Jiki točile vino. Prendal na Gezn beše stamen Gišanin širokog lica i tamne kose što je počela da sedi; Salor Čelavi imao je krivudav ožiljak preko bledeg karčanskog obraza, a Dario Naharis beše živopisan čak i za jednog Tirošanina. Brada mu se delila u tri kraka, obojena u istu nijansu plave kakve mu behu oči i kovrdžava kosa što mu je padala po okovratniku. Ufityljene brkove obojio je u zlatno. Odeća mu beše u svim prelivima žute; talasi mirske čipke boje maslaca prosipali su mu se iz okovratnika i rukava, dublet mu beše opšiven bronzanim medaljonima u obliku maslačka, a kičeni zlatovez krasio mu je sare čizama koje su se dizale do butina. Rukavice od meke žute posuvraćene kože beše zadenuo u pojas od pozlaćenih prstenova, a nokte izlakirao plavo.

Ali Prendal na Gezn beše taj koji je govorio za najamnike. „Bilo bi vam pametnije da svoju rulju povedete nekud drugde“, reče on. „Astapor ste zauzeli na prevaru, ali Junkai neće pasti tako lako.“

„Pet stotina tvojih Olujnih vrana protiv deset hiljada mojih Neokaljanih“, reče Deni. „Ja sam tek mlada devojkica, i ne razumem se u ratne veštine, ali mi vaši izgledi ipak deluju slabo.“

„Olujne vrane neće stajati same“, kaza Prendal.

„One nikada ne stoje. Odlete na prvi zvuk grmljavine. Možda bi vam bilo bolje da i vi odletite. Čula sam da su najamnici ozloglašeni po prevrtljivosti. Zašto biste vi bili verni kada će Drugi sinovi izdati vaše gospodare?“

„To se neće desiti“, bio je uporan Prendal. „A i da se desi, svejedno. Drugi sinovi su ništa. Borićemo se uz odvažne muževe Junkajia.“

„Borićete se uz dečake za postelju naoružane kopljima.“ Kada je okrenula glavu, dva zvonceta u pletenici tiho zazvoniše. „Kada se bitka jednom zapodene, i ne pomišljajte da tražite milost. Pridružite mi se sada, i možete da zadržite zlato koje su vam Junkajani platili, pa i da dobijete deo plena, a još i veće nagrade kada se jednog dana budem vratila u svo-

je kraljevstvo. Borite se za Mudre gospodare, i nadnica će vam biti smrt. Mislite li da će Junkai otvoriti svoje kapije kad vas moji Neokaljani budu kasapili ispod njegovih zidina?“

„Ženo, njačeš kao magarac, i nisi ništa pametnija od njega.“

„Ženo?“ Ona se zasmjea. „To bi trebalo da bude uvreda? Uzvratila bih ti istom merom da smatram da si muško.“ Deni ga pogleda u oči. „Ja sam Deneris Olujrođena od kuće Targarjena, Neizgorela, Majka zmajeva, *kali-si* Drogovih jahača, i kraljica Sedam kraljevstava Vesterosa.“

„Ti si“, reče Prendal na Gezn, „kurva gospodara konja. Kada te slo-mimo, spariću te sa svojim pastuvom.“

Snažni Belvas isuka *arak*. „Snažni Belvas će dati malo kraljici njegov pogani jezik, ako to ona želi.“

„Ne, Belvase. Obećala sam ovim ljudima bezbednost dok pregovaramo.“ Deni se osmehnu. „Reci mi ovo – jesu li Olujne vrane robovi ili slobodnjaci?“

„Mi smo bratstvo slobodnih ljudi“, objavi Salor.

„Dobro.“ Deni ustade. „Vratite se i prenesite svojoj braći moje reči. Možda bi neki od njih radije okusili zlato i slavu nego smrt. Čekaću vaš odgovor do jutra.“

Kapetani Olujnih vrana digoše se kao jedan. „Naš odgovor je ne“, reče Prendal na Gezn. Druga dvojica krenuše za njim iz šatora... ali se Dario Naharis osvrnu na vratima i nagnu glavu u ljubaznom pozdravu.

Dva sata kasnije, zapovednik Drugih sinova stiže sam. Ispostavilo se da je to ogromni Bravošanin bledozelenih očiju i čupave zlatnoride brade koja mu je sezala gotovo do pojasa. Ime mu beše Mero, ali je sebe nazivao Titanovo Kopile.

Mero iskapi vino u jednom gutljaju, obrisa usne nadlanicom i pohotno se iskezi Deni. „Čini mi se da sam tucao tvoju sestru bliznakinju u jednoj kući zadovoljstva tamo kod mene u Bravosu. Ili si to bila ti?“

„Mislim da nisam. Zapamtila bih tako veličanstvenog čoveka, u to sam sigurna.“

„Da, tako je. Nijedna žena nikada nije zaboravila Titanovo Kopile.“ Bravošanin ispruži pehar ka Jiki. „Šta kažeš, da se skineš i sedneš mi malo u krilo? Ako me zadovoljiš, možda ću i da prevedem Druge sinove na tvoju stranu?“

„Ako prevedeš Druge sinove na moju stranu, možda i neću da te uškopim.“

Ljudeskara se nasmeja. „Devojčice, jednom davno izvesna žena je pokušala da me uškopi zubima. Sada više nema zube, ali je moj mač jednako dugačak i debeo kao i pre. Da ga izvadim da ti ga pokažem?“

„Nema potrebe. Kad ti ga moji evnusi odseku, moći ću da ga proučavam do mile volje.“ Deni otpi gutljaj vina. „Istina je da sam ja tek mlada devojka, i ne razumem se u ratne veštine. Objasni mi kako nameravaš da poraziš deset hiljada Neokaljanih sa svojih pet stotina. Koliko god ja bila neuka, vaši izgledi mi deluju slabo.“

„Drugi sinovi su se suočavali sa gorim izgledima, i pobeđivali.“

„Drugi sinovi su se suočavali sa gorim izgledima, i bežali. U Kohoru, gde su se Tri hiljade ovenčale slavom. Ili to poričeš?“

„To je bilo pre mnogo i premnogo godina, pre nego što je Druge sinove vodio Titanovo Kopile.“

„Znači, od tebe crpe svoju hrabrost?“ Deni se okrenu ser Džori. „Kada se bitka zapodene, ovog ubij prvog.“

Izgnani vitez se osmehnu. „Rado, veličanstvo.“

„Naravno“, reče ona Meru, „možete i ponovo da podvijete rep. Mi vas nećemo zaustavljati. Uzmite svoje junkajsko zlato i idite.“

„Da si ikada videla Titana iz Bravosa, luckasta devojčice, znala bi da on nema rep koji bi podvio.“

„Onda ostanite i borite se za mene.“

„Ti vrediš da se za tebe borimo, to je tačno“, reče Bravošanin, „i rado bih ti dao da mi ljubiš mač, da mogu. Ali primio sam junkajsko zlato, i dao svoju svetu reč.“

„Novac može da se vrati“, kaza ona. „Platiću ti isto i više. Još gradova čekaju da ih osvojim, kao i čitavo kraljevstvo, na drugom kraju sveta. Služi mi verno, i Drugi sinovi više nikada neće morati da traže posao.“

Bravošanin čupnu svoju gustu riđu bradu. „Isto toliko i više, a možda i poljubac pride, a? Ili nešto više od poljupca? Za čoveka veličanstvenog kao što sam ja?“

„Možda.“

„Rekao bih da će mi se dopasti ukus tvog jezika.“

Osećala je ser Džorin bes. *Moj crni medved ne voli ove priče o ljubljenju.* „Noćas razmisli o mojim rečima. Mogu li ujutru dobiti tvoj odgovor?“

„Možeš.“ Titanovo Kopile se iskezi. „Mogu li ja da dobijem vrč vina da odnesem svojim kapetanima?“

„Uzmi čitavu bačvu. Iz podruma je Dobrih gospodara Astapora, i imam ih mnoga kola.“

„Onda mi daj kola. Kao izraz dobre vere.“

„Žeđ ti je velika.“

„Sav sam velik. I imam mnogo braće. Titanovo Kopile ne pije sam, kalisi.“

„Onda čitava kola, ako obećaš da ćeš piti u moje zdravlje.“

„Dogovoreno!“ – zagrme on. „I dogovoreno, i dogovoreno! Tri ćemo ti zdravice nazdraviti, i donećemo ti odgovor kada se sunce rodi.“

Ali kada Mero ode, Arstan Belobradi kaza: „Taj ti je na zlom glasu, čak i u Vesterosu. Ne daj da te zavede njegovo ponašanje, veličanstvo. Noćas će ti tri puta nazdraviti, a sutra će te silovati.“

„Napokon da starac kaže nešto pametno“, reče ser Džora. „Drugi sinovi su stara četa, i hrabrost im nije strana, ali su se pod Merom iskvarili gotovo kao Hrabri drugari. Taj čovek je jednako opasan za svoje poslodavce kao i za svoje dušmane. Zato smo ga ovde i zatekli. Nijedan Slobodni grad više neće da ga uzme u službu.“

„Ne treba meni dobar glas, već pet stotina konjanika. Šta je sa Olujnim vranama, ima li nade za njih?“

„Nema“, reče Džora jednostavno. „Taj Prendal je Gišanin po krvi. Verovatno je imao rođake u Astaporu.“

„Šteta. Pa, možda i nećemo morati da se borimo. Sačekajmo da vidimo šta će nam reći Junkajani.“

Izaslanici iz Junkaija stigoše sa zalaskom sunca; pedeset muškaraca na veličanstvenim crnim konjima i jedan na velikoj beloj kamili. Kacige im behu dvaput više od glava, da ne bi pritiskale bizarne pletenice i kule i druge oblike od nauljene kose ispod njih. Lanene suknjice i tunike boji-li su u tamnožuto, a na plaštove zašivali bakarne diskove.

Čovek na beloj kamili predstavio se kao Grazdan mo Eraz. Suv i tvrd, imao je zubat osmeh kakav je i Kraznis nosio sve dok mu Drogon nije spalio lice. Kosa mu beše pokupljena u jednorogov rog, koji mu je štrčao iznad čela, a *tokar* mu beše opervažen zlatnom mirskom čipkom. „Drevan je i slavan Junkai, kraljice gradova“, reče on kada mu Deni požele dobrodošlicu u svoj šator. „Naši su zidovi snažni, naši plemići ponositi i žestoki, naš narod ne zna za strah. Naša je krv drevnoga Gisa, čije je carstvo bilo staro dok je Valirija još bila uplakano dete. Mudro si postupila što si sela da pregovaramo, *kalisi*. Ovde nećeš naći lak plen.“

„Odlično. Mojim Neokaljanima prijaće malo borbe.“ Pogledala je Sivog Crva, koji je klimnuo glavom.

Grazdan prenaglašeno slegnu ramenima. „Ako krv želiš, neka poteče. Rečeno mi je da si oslobodila svoje evnuhe. Sloboda Neokaljanima znači isto što i šejir bakalaru.“ Osmehnu se Sivom Crvu, ali evnuh kao da beše sazdan od kamena. „Preživeli ćemo ponovo porobiti, i upotrebiti da preuzmemo Astapor od rulje. I od tebe možemo da načinimo robinju, u to ne sumnjaj. U Lisu i Tirošu ima kuća zadovoljstva u kojima bi ljudi velikodušno platili da legnu sa poslednjom Targarjenkom.“

„Drago mi je što znaš ko sam“, reče Deni mirno.

„Ponosim se svojim poznavanjem divljeg i bezumnog zapada.“ Gra-zdan pomirljivo raširi ruke. „A ipak, zašto da ovako grubo razgovaramo jedno s drugim? Istina je da si u Astaporu počinila čudovišna dela, ali mi Junkajani umemo da praštamo. Mi ti nismo neprijatelji, veličanstvo. Zašto da tračiš svoju snagu na naše moćne zidine kada će ti biti potreban svaki čovek da povратиš očev presto u dalekom Vesterosu? Junkai ti u tom poduhvatu želi samo dobro. A da dokažem kako je to istina, doneo sam ti dar.“ Onda pljesnu, i dvojica njegovih pratilaca priđoše sa teškim kedrovim kovčegom, okovanim bronzom i zlatom. Položiše ga pred njene noge. „Pedeset hiljada zlatnih maraka“, reče Gra-zdan ugladeno. „Tvoje su, kao izraz prijateljstva Mudrih gospodara Junkaija. Zlato dobrovoljno dato sigurno je bolje od plena kupljenog krvlju? Zato ti kažem, Deneris Tar-garjen: uzmi ovaj kovčeg, i idi.“

Deni otvori poklopac kovčega svojim malim stopalom u papuči. Bio je prepun zlatnika, baš kao što je izaslanik rekao. Ona zahvati punu šaku i pusti da joj skliznu kroz prste. Blistavo su sijali dok su padali; mahom novoiskovani, sa terasastom piramidom na licu i harpijom Gisa na naličju. „Veoma lepo. Pitam se – koliko ću još ovakvih kovčega naći kada zauzmem vaš grad?“

On se nasmeja. „Nijedan, jer ga nikada nećeš osvojiti.“

„I ja za tebe imam dar.“ Ona zalupi kovčeg. „Tri dana. U jutro trećeg dana, pošaljite napolje svoje robove. Sve. Svakom muškarcu, ženi i detetu biće dato oružje, i onoliko hrane, odeće, novca i robe koliko može da ponesu. Sami će moći da odaberu šta će uzeti od imovine svojih gospodara, kao platu za godine službe. Kada svi robovi budu otišli, otvorićete kapije i dozvoliti mojim Neokaljanima da uđu i pretraže vaš grad kako bi proverili da niko nije preostao u ropstvu. Ako to uradite, Junkai neće biti spaljen niti opljačkan, i nikome od vaših ljudi neće se ništa desiti. Mudri gospodari imajuće mir za kojim toliko žude, i dokazaće da su zaista mudri. Šta kažeš?“

„Kažem da si luda.“

„Stvarno?“ Deni slegnu ramenima i reče: „*Drakaris*.“

Zmajevi odgovoriše. Regal zasikta i dunu dim, Viserion škljocnu zubima, a Drogon ispljunu vijugavu traku crno-crvenog plamena, koja dodirnu rub Gra-zdanovog *tokara*. Svila planu u tren oka. Zlatne marke se prosuše preko sagova kada se izaslanik saplete preko kovčega, glasno kunući i udarajući se po ruci, sve dok ga Belobradi ne poli bokalom vode da ugasi vatru. „Zaklela si se da ću biti bezbedan na pregovorima!“ – zaku-kaj junkajski izaslanik.

„Zar svi Junkajani tako cvile zbog oprljenog *tokara*? Kupiću ti novi... ako za tri dana pustite svoje robove. U suprotnom, Drogon će te vrelije

poljubiti.“ Ona nabra nos. „Creva su ti popustila. Uzmi svoje zlato i idi, i postaraj se da Mudri gospodari čuju moju poruku.“

Grazdan mo Eraz uperi prst u nju. „Zažalićeš zbog svoje oholosti, dro-ljo. Ti mali gušteri neće te spasti, ja ti jamčim. Ispunićemo vazduh stre-lama ako dođu na ligu od Junkaija. Misliš da je tako teško ubiti zmaja?“

„Teže nego ubiti trgovca robovima. Tri dana, Grazdane. Reci im. Na kraju trećeg dana ja ću biti u Junkaiju, otvorili mi vi kapije ili ne.“

Mrak se bio sasvim spustio kada su Junkajani otišli iz njenog logora. Činilo se da će noć biti mračna; bez meseca, bez zvezda, s ledenim vlažnim vetrom koji duva sa zapada. *Dobra crna noć*, pomisli Deni. Vatre su gorele svuda oko nje, narandžaste zvezdice rasute po bregovima i polji-ma. „Ser Džora“, reče, „pozovi moje krvorodnike.“ Deni se smesti na brdo jastuka da ih sačeka, okružena zmajevima. Kada se okupiše, kaza im: „Sat posle ponoći biće sasvim dovoljno.“

„Da, *kalisi*“, reče Rakaro. „Dovoljno za šta?“

„Za napad.“

Ser Džora Mormont se smrknu. „Rekla si najamnicima...“

„...da hoću njihove odgovore ujutro. Za noćas ništa nisam obećala. Olujne vrane će se prepirati o mojoj ponudi. Drugi sinovi će se napiti vina koje sam dala Meru. A Junkajani veruju da imaju tri dana. Iznena-dićemo ih pod okriljem ove tame.“

„Imaće izvidnike koji će ih upozoriti.“

„A u tami, videće stotinu logorskih vatri koje gore“, reče Deni. „Ako budu išta i videli.“

„*Kalisi*“, kaza Jogo, „ja ću se postarati za te izvidnike. Nisu to jahači, samo trgovci robovima na konjima.“

„Baš tako“, složi se ona. „Mislim da treba da napadnemo sa tri strane. Sivi Crve, tvoji Neokaljani će udariti sleva i zdesna, dok će moji *koovi* obra-zovati konjicu u klin i povesti napad na njihovu sredinu. Vojnici-robovi će se razbežati čim vide juriš Dotraka.“ Osmehnu se. „Naravno, ja sam tek mlada devojka, i ne razumem se u ratne veštine. Šta mislite, moji gospodari?“

„Mislim da si sestra Regara Targarjena“, reče ser Džora uz žalostiv osmeh.

„Tako je“, kaza Arstan Belobradi, „a uz to i kraljica.“

Potrajalo je sat vremena dok nisu razradili sve pojedinosti. *Sada poči-nje najopasnije vreme*, pomisli Deni dok su njeni kapetani odlazili svojim odredima. Mogla je samo da se moli da pomrčina sakrije njene pripreme od dušmana.

Nešto pre ponoći, uplašila se kada se ser Džora probio pored Snažnog Belvasa. „Neokaljani su uhvatili jednog najamnika kako pokušava da se ušunja u logor.“

„Uhoda?“ To ju je uplašilo. Ako su jednog uhvatili, koliko ih se provuklo neopaženo?

„Tvrđi da je došao s darovima. Ona žuta budala plave kose.“

Dario Naharis. „Taj, znači. Saslušaću ga onda.“

Kada ga je vitez izgnanik doveo, upitala se jesu li ikada postojala dva tako različita čoveka. Tirošanin je bio svetao, ser Džora crnomanjast; najmnik vitak, a vitez mišićav; prvi obdaren bujnim uvojcima, dok je drugi bio proćelav, ali je ovome prvom koža ipak bila glatka tamo gde je Mormontova bila maljava. A njen vitez se odevao jednostavno, dok je u poređenju sa tim Dariom paun delovao sivo, mada je za ovu posetu preko svoje raskošne svetložute odore prebacio crn plašt. Na jednom ramenu nosio je tešku platnenu vreću.

„*Kalisi*“, viknu on, „nosim ti darove i dobre vesti. Olujne vrane su tvoje.“ Kada se osmehnu, iz usta mu sevu zlatan zub. „A tvoj je i Dario Naharis!“

Deni beše sumnjičava. Ako je taj Tirošanin došao da uhodi, ova objava je možda tek očajnički pokušaj da spase glavu. „Šta Prendal na Gezn i Salor kažu o svemu tome?“

„Malo toga.“ Dario prevrnu vreću, i glave Salora Čelavog i Prendala na Gezna iskotrļaše se na sagove. „Moji darovi kraljici zmajeva.“

Viserion onjuši krv što je curkala iz Prendalovog vrata i pusti talas plamena, koji pogodi mrtvaca pravo u lice, od čega mu pocrneše i ispucaše beskrvni obrazi. Na miris pečenog mesa, Drogon i Regal se uskomešale.

„Ti si ovo uradio?“ – upita Deni s mučninom.

„Niko drugi.“ Ako su njeni zmajevi i plašili Darija Naharisa, to je dobro skrivao. Koliko je pažnje na njih obraćao, mogli su biti i tri mačeta u igri s mišem.

„Zašto?“

„Zato što si prelepa.“ Šake mu behu krupne i snažne, a u hladnim plavim očima i velikom orlovskom nosu beše nečega što je podsećalo na neustrašivost neke veličanstvene ptice grabljivice. „Prendal je previše pričao, a premalo govorio.“ Odeća mu je, koliko god raskošna, bila iznošena; mrlje od soli šarale su mu čizme, lak na noktima beše ispucao, čipka umrljana znojem, a videla je i da mu se rub plašta izlizao. „A Salor je kopao nos, kao da su mu sline zlatne.“ Onda ustade prekrštenih ruku, sa dlanovima na jabukama svojih oružja; krivog dotračkog *araka* na levom boku i mirskog bodeža na desnom. Balčaci im behu istovetne zlatne žene, gole i bludne.

„Jesi li vešt sa tim lepim sečivima?“ – upita ga Deni.

„Prendal i Salor bi ti rekli da jesam, da mrtva usta govore. Nijedan dan ne smatram proživljenim ako nisam voleo ženu, pogubio dušmanina i pojeo dobar ručak... a dani koje sam proživeo bezbrojni su kao zvezde na nebu. Pokolj pretvaram u nešto prelepo, i mnogi žongler i vatreni plesač jecao je pred bogovima u želji da bude samo upola tako brz kao ja, samo upola tako okretan. Nabrojao bih ti imena svih ljudi koje sam pogubio, ali pre nego što bih završio, tvoji bi zmajevi porasli veliki kao zamkovi, zidine Junkaija bi se pretvorile u žutu prašinu, a zima bi došla i otišla i ponovo došla.“

Deni se nasmeja. Dopalo joj se razmetanje tog Darija Naharisa. „Isu-či mač i zakuni ga meni na vernost.“

U treptaju oka, Dariov *arak* se oslobodi korica. Njegovo pokoravanje beše jednako preterano kao i sve ostalo u njegovom ponašanju, veliki naklon kojim spusti lice gotovo do njenih stopala. „Moj mač je tvoj. Moj život je tvoj. Moja ljubav je tvoja. Moja krv, moje telo, moje pesme, sve ih imaš. Živim i umirem po tvojoj zapovesti, lepa kraljice.“

„Onda živi“, reče Deni, „i bori se noćas za mene.“

„To ne bi bilo mudro, moja kraljice“, reče ser Džora, hladno i neprijateljski odmeravajući Darija. „Zadrži ga ovde pod stražom dok ne pobedimo u bici.“

Ona se na tren zamisli, pa odmahnu glavom. „Ako nam bude dao Olujne vrane, iznenađenje će biti potpuno.“

„A ako te izda, iznenađenje će propasti.“

Deni ponovo pogleda najamnika. On joj se tako osmehnu da ona porumene i skrenu pogled. „Neće.“

„Kako to znaš?“

Ona pokaza na kugle pocrnelog mesa koje su zmajevi proždirali, jedan po jedan krvav zalogaj. „Ovo bih nazvala dokazom njegove iskrenosti. Dario Naharis, neka tvoje Olujne vrane udare Junkajane u leđa kada moj napad počne. Možeš li da se neprimećen vratiš?“

„Ako me zaustave, reći ću da sam bio u izvidnici i da nisam video ništa.“ Tirošanin ustade, pokloni se i izlete.

Ser Džora Mormont se zadrža malo duže. „Veličanstvo“, reče, previše grubo, „to je bila greška. O tom čoveku ne znamo ništa...“

„Znamo da je veliki borac.“

„Veliki brbljivac, hoćeš da kažeš.“

„Donosi nam Olujne vrane.“ *A ima i plave oči.*

„Pet stotina najamnika sumnjive odanosti.“

„Sve odanosti su sumnjive u ovakvim vremenima“, podseti ga Deni. *A mene će izdati još dva puta, jednom zbog zlata i jednom zbog ljubavi.*

„Deneris, triput sam stariji od tebe“, reče ser Džora. „Video sam koliko prevrtljivi umeju da budu ljudi. Malo ih je vrednih poverenja, a Dario Naharis nije jedan od njih. Čak mu je i brada obojena lažnim bojama.“

Ovo je razljuti. „Dok ti imaš poštenu bradu, da li mi to govoriš? Ti si jedini čovek kome ikada treba da verujem?“

On se ukoči. „Nisam to rekao.“

„Govoriš to svakoga dana. Pjat Pri je lažov, Ksaro je splotkar, Belvas hvalisavac, Arstan plaćeni ubica... misliš li da sam još naivna devica koja ne ume da rastumači pravo značenje reči?“

„Veličanstvo...“

Ona grubo nastavi. „Bio si mi bolji prijatelj od bilo koga drugog, bolji brat nego što je Viseris ikada bio. Ti si prvi vitez moje Kraljičine garde, zapovednik moje vojske, moj najcenjeniji savetnik, moja dobra desnica. Poštujem te i cenim i volim – ali te ne želim, Džora Mormonte, i zamara me to što pokušavaš da od mene odbiješ svakog drugog muškarca na svetu da bih se oslonila samo na tebe. To ne valja, i zbog toga te neću ništa više voleti.“

Mormont je pocrveneo kada je počela, ali kada je završila, bio je ponovo bleđ. Stajao je mirno kao kamen. „Ako moja kraljica zapoveda“, rekao je, kratko i hladno.

Deni je imala vreline za njih oboje. „Zapoveda“, reče. „Zapoveda. Sada idi i vidi svoje Neokaljane, ser. Čeka te bitka u kojoj moraš da pobediš.“

Kada on ode, Deni se baci na jastuke pored zmajeva. Nije nameravala da bude tako oštra prema ser Džori, ali je njegova beskrajna sumnjičavost napokon probudila zmaja.

Oprostiće mi, reče ona sebi. *Ja sam mu kraljica.* Deni shvati da razmišlja je li bila u pravu u vezi s Dariom. Iznenada se oseti veoma usamljeno. Miri Maz Dur joj se zarekla da nikada neće roditi živo dete. *Loza Targajena će se sa mnom ugasiti.* To je rastuži. „Vi morate da budete moja deca“, reče zmajevima, „moje troje žestoke dece. Arstan kaže da su zmajevi dugovečniji od ljudi, tako da ćete živeti i posle moje smrti.“

Drogon izvi vrat da je gricne za šaku. Zubi mu behu veoma oštri, ali je nikada nije posekao kada su se tako igrali. Deni se nasmeja i stade da ga kotrlja napred-nazad sve dok on ne zaurla i izmahnu repom kao bičem. *Duži je nego pre*, uoči ona, *a sutra će biti još i duži. Sada brzo rastu, a kada porastu sasvim, ja ću imati krila.* U sedlu zmaja, moći će da vodi svoje ljude u bitku onako kao što je to uradila u Astaporu, ali su zasada još bili premali da podnesu njenu težinu.

Kada ponoć dođe i prođe, na njen logor spusti se mir. Deni je ostala u paviljonu sa sluškinjama, a Arstan Belobradi i Snažni Belvas čuvali su stražu. *Čekanje je najteži deo*. Od dokonog sedenja u šatoru dok bitka traje Deni se ponovo osetila skoro kao dete.

Časovi su prolazili brzinom kornjače. Čak i pošto ju je Jiki izmasirala, Deni beše suviše uznemirena da bi zaspala. Misandei ponudi da joj otpeva uspavanku Miroljubivog naroda, ali Deni odmahnu glavom. „Dovedi mi Arstana“, reče.

Kada starac stiže, ona beše sklupčana u svom krznu *hrakara*, čiji ju je miris još podsećao na Droga. „Ne mogu da spavam dok ljudi ginu zbog mene, Belobradi“, kaza. „Pričaj mi još o mom bratu Regaru, ako želiš. Dopala mi se ona priča koju si mi ispričao na brodu, o tome kako je odlučio da mora da postane ratnik.“

„Veličanstvo je ljubazno što to kaže.“

„Viseris je govorio da je naš brat pobedio na mnogim turnirima.“

Arstan s poštovanjem obori belu glavu. „Nije na meni da poričem reči njegovog veličanstva...“

„Ali?“ – upita Deni oštro. „Reci mi. Naređujem.“

„Veština princa Regara nikada nije dovedena u sumnju, ali se retko nadmetao na turnirima. Nikada nije voleo pesmu mačeva kao Robert, ili Džejmi Lanister. Bilo je to nešto što je morao da radi, zadatak koji mu je svet dao. Radio je to dobro, jer je sve radio dobro. To mu je bilo u prirodi. Ali u tome nije uživao. Ljudi govore da je svoju harfu voleo mnogo više nego koplje.“

„Sigurno je pobedio na *nekim* turnirima?“ – upita Deni razočarana.

„U mladosti, veličanstvo je čarobno jahalo na turniru kod Krajoluja, pobedivši lorda Stefona Barateona, lorda Džejsona Malistera, Crvenu Kobru od Dorne i tajanstvenog viteza za koga se ispostavilo da je ozlo glašeni Simon Tojn, vođa odmetnika iz Kraljeve šume. Tog je dana položio dvanaest kopalja protiv ser Artura Dejna.“

„Znači, on je postao pobednik?“

„Nije, veličanstvo. Ta čast pripala je jednom drugom vitezu Kraljeve garde, koji je zbacio iz sedla princa Regara u poslednjoj borbi.“

Deni nije htela da sluša o tome kako neko Regara zbacuje iz sedla. „Ali na kojim turnirima je moj brat *pobedio*?“

„Veličanstvo.“ Starac je oklevao. „Pobedio je na najvećem od svih turnira.“

„Koji je to turnir bio?“ – upita Deni.

„Turnir koji je priredio lord Vent u Harendvoru pored Božjeg oka, u godini lažnog proleća. Izuzetan događaj. Osim borbi vitezova, bila je tu i

starinska borba do poslednjeg, između sedam družina vitezova, kao i nadmetanje u streličarstvu i bacanju sekira, konjske trke, turnir pevača, lakrdijaška predstava, i mnogo gozbi i zabava. Lord Vent je bio jednako velikodušan koliko i imućan. Bogate nagrade koje je obećao privukle su na stotine izazivača. U Harendvor je došao čak i tvoj kraljevski otac, mada Crvenu tvrđavu nije napuštao za mnoge godine. Na tom su se turniru nadmetali najveći lordovi i najsilnije megdandžije Sedam kraljevstava, i princ od Zmajkama ih je sve nadmašio.“

„Ali to je bio turnir kada je okrunio Lijenu Stark za kraljicu ljubavi i lepote!“ – reče Deni. „Princeza Elija je bila tamo, njegova žena, a ipak je moj brat dao krunu Starkovoj kćeri, i kasnije je oteo od njenog verenika. Kako je to mogao da uradi? Zar mu je Dornjanka bila tako loša žena?“

„Nije na ovakvima kao što sam ja da govore šta je moglo biti u srcu tvog brata, veličanstvo. Princeza Elija je bila dobra i plemenita gospa, mada vrlo nežnog zdravlja.“

Deni se čvršće umotala u lavlje krzno. „Viseris je jednom rekao da je to moja krivica, zato što sam se prekasno rodila.“ Ona je to žestoko poricala, prisetila se, usudila se čak da kaže Viserisu kako je on kriv što se nije rodio kao devojčica. Zbog te drskosti ju je surovo pretukao. „Da sam na vreme došla na svet, rekao je, Regar bi se oženio mnome a ne Elijom, i sve bi bilo drugačije. Da je Regar bio srećan sa svojom ženom, ne bi mu trebala mala Starkova.“

„Možda je tako, veličanstvo.“ Belobradi zastane na tren. „Ali nisam siguran da je Regar uopšte mogao da bude srećan.“

„Kada tako pričaš, zvuči kao da je bio pravi mračnjak“, pobuni se Deni.

„Nije bio mračnjak, ne, ali... u princu Regaru je bilo mnogo sete, osećanja...“ Starac je ponovo oklevao.

„Reci“, podstaknu ga ona. „Osećanja...?“

„...dolaska neumitne propasti. Rodio se u bolu, moja kraljice, i ta ga je senka pratila čitavog života.“

Viseris je o Regarovom rođenju pričao samo jednom. Možda ga je priča previše rastuživala. „Proganjala ga je senka Letnjih dvora, zar ne?“

„Da. A ipak su Letnji dvori bili mesto koje je princ najviše voleo. Odlazio bi tamo s vremena na vreme, samo u društvu svoje harfe. Nisu ga pratili čak ni vitezovi Kraljevske garde. Voleo je da spava u urušenoj dvorani, pod mesecom i zvezdama, i svaki put bi po povratku sa sobom doneo pesmu. Kada bi ga čuli kako svira na harfi srebrnih žica i peva o sutonima i suzama i smrtima kraljeva, svi su morali da osete kako peva o sebi i svojim voljenima.“

„Šta je sa Uzurpatorom? Je li i on pevao tužne pesme?“

Arstan se tiho nasmeja. „Robert? Robert je voleo pesme koje bi ga zasmejavale, što prostije, to bolje. Pevao je samo kada bi bio pijan, a onda bi to obično bilo 'Bure Piva' ili 'Pedeset četiri bačve' ili 'Medved i devica ljupka'. Robert je bio vrlo...“

Kao jedan, njeni zmajevi digoše glave i zaurlaše.

„Konji!“ Deni skoči na noge, stežući lavlje krzno. Spolja začu Snažnog Belvasa kako nešto viče, a onda i druge glasove, i zvuke mnogih konja. „Iri, idi i vidi ko...“

Ulaz u šator se raskrili i uđe ser Džora. Beše prašnjav i isprskan krvlju, ali sem toga, bitka na njemu nije ostavila traga. Izgnani vitez pade na koleno pred Deni i reče: „Veličanstvo, donosim ti pobjedu. Olujne vrane su prešle na našu stranu, robovi su se razbežali, a Drugi sinovi su bili previše pijani da bi se tukli, baš kao što si rekla. Dve stotine mrtvih, mahom Junkajana. Njihovi robovi su bacili koplja i pobjegli, a najamnici su se predali. Imamo nekoliko hiljada zarobljenika.“

„Naši gubici?“

„Desetak. Ako i toliko.“

Tek je tada dozvolila sebi da se osmehne. „Ustani, hrabri moj dobri medvede. Je li Grazdan zarobljen? A Titanovo Kopile?“

„Grazdan je otišao u Junkai da prenese tvoje uslove.“ Ser Džora ustade. „Mero je pobjegao čim je shvatio da su Olujne vrane preletele na drugu stranu. Poslao sam ljude da ga love. Uskoro ćemo ga uhvatiti.“

„Vrlo dobro“, reče Deni. „Poštedi sve koji mi se zakunu na vernost, bili najamnici ili robovi. Ako nam se priključi dovoljno Drugih sinova, nemoj da raspustiš četu.“

Sutradan su prešli poslednje tri lige do Junkaija. Umesto od crvenih, grad je bio sazdan od žutih cigala, ali je inače bio isti kao Astapor, sa istim ruševnim zidovima i visokim stepenastim piramidama, i velikom harpijom iznad kapije. Zidine i kule vrvele su od samostrelaca i praćkaša. Ser Džora i Sivi Crv razviše svoje ljude, Iri i Jiki digoše njen paviljon, i Deni sede da čeka.

U rano jutro trećeg dana, gradska vrata se otvoriše i povorka robova poče da izlazi. Deni uzjaha srebrnu ždrebicu da ih dočeka. Dok su prolazili, mala Misandei im je govorila da slobodu duguju Deneris Olujrođenoj, Neizgoreloj, kraljici Sedam kraljevstava Vesterosa i majci zmajeva.

„Misa!“ – viknu na nju smeđi čovek. Na ramenu je imao dete, malu devojčicu, a i ona je piskavim glasićem izvikivala istu reč. „Misa! Misa!“

Deni pogleda u Misandei. „Šta viču?“

„To je giški, stari čisti jezik. Znači 'majko'.“

Deni oseti lakoću u grudima. *Nikada neću roditi živo dete*, priseti se. Ruka joj zadrhta dok ju je dizala. Možda se osmehnula. Sigurno jeste, zato što se čovek iskezi i ponovo viknu, i ostali prihvatiše taj povik. „*Misa!*“ vikali su. „*Misa! MISA!*“ Svi su joj se osmehivali, pružali ruke ka njoj, padali pred njom na kolena. „*Mela*“, zvali su je neki, dok su drugi klicali „*Elala*“ ili „*Katei*“ ili „*Tato*“, ali na svakom jeziku to je značilo isto, *Majko. Zovu me Majko.*

Ritmično vikanje je raslo, širilo se, bujalo. Postalo je tako glasno da je uplašilo njenu ždrebicu, koja je ustuknula, zavrтела glavom i izmahnula srebrnosivim repom. Narastalo je sve dok se nije učinilo da se žute zidine Junkaija od njega tresu. Svakog trenutka je kroz kapiju nadiralo sve više robova, i kako su prilazili, tako su se pridruživali klicanju. Trčali su ka njoj, gurali se, padali, želeli da joj dodirnu ruku, da poglade konjsku grivu, da joj ljube stopala. Njeni siroti krvorodnici nisu mogli sve da ih zadrže, pa je čak i Snažni Belvas zbunjeno režao i stenjao.

Ser Džora joj reče da krenu, ali se Deni priseti sna koji je usnila u Kući Neumirućih. „Neće me povrediti“, reče mu ona. „Oni su moja deca, Džora.“ Nasmeja se, obode konja i odjaha među njih, a zvonca u kosi pevala su joj o pobedi. Pošla je kasom, prešla u trk, pa u pun galop, a pletenica se vijorila za njom. Oslobođeni robovi su je propuštali. „Majko“, zvali su iz stotina grla, iz hiljada, desetina hiljada. „Majko“, pevali su, dodirujući joj noge dok je letela kraj njih. „Majko, Majko, Majko!“

ARJA

Kada Arja ugleda obrise velikog brda kako se pomaljavaju u daljini, zlatni na popodnevnom suncu, smesta ih prepoznade. Dospeli su se na-trag, sve do Visokog srca.

U suton su stigli na vrh i ulogorili su se tamo gde ih neće zadesiti nika-kvo zlo. Arja obiđe oko kruga panjeva stražarike zajedno sa Nedom, šti-tonošom lorda Berika, i posle su stajali na vrhu i gledali kako poslednje sve-tlo blede na zapadu. Odatle je mogla da vidi i oluju koja je besnela na seve-ru, ali je Visoko srce stajalo iznad kiše. Nije, međutim, bilo iznad vetra; na-leti behu tako jaki da joj se činilo kao da neko stoji iza nje i cima je za plašt. Samo, kada bi se okrenula, nikog nije bilo.

Duhovi, priseti se. Visoko srce je ukleto.

Na vrhu naložiše veliku vatru, i Toros od Mira sede kraj nje prekršte-nih nogu, zagledan duboko u plamenove, kao da na čitavom svetu sem njih ničeg drugog nema.

„Šta to radi?“ – upita Arja Neda.

„Ponekad u plamenovima vidi svašta“, reče joj štitonoša. „Prošlost. Budućnost. Događaje koji se dešavaju daleko.“

Arja zaškilji u vatru ne bi li videla isto što i crveni sveštenik, ali joj od toga oči ubrzo zasuziše, pa se okrenu. Džendri je takode posmatrao crve-nog sveštenika. „Stvarno u njoj možeš da vidiš budućnost?“ – upita izne-nada.

Toros se uz uzdah okrenu od vatre. „Ne ovde. Ne sada. Ali nekih dana da, Gospodar svetla me dariva vizijama.“

Džendri je delovao sumnjičavo. „Moj majstor je govorio da si pijan-dura i prevarant, oličenje lošeg sveštenika.“

„To je bilo prestrogo.“ Toros se tiho nasmeja. „Istinito ali prestrogo. Ko je bio taj tvoj majstor? Jesam li te poznavao, momče?“

„Bio sam šegrt kod majstora oružara Toba Mota, u Čeličnoj ulici. Kupovao si mačeve od njega.“

„Baš tako. Naplaćivao mi je dvostruko više nego što su vredeli, a onda me grdio što ih palim.“ Toros se nasmeja. „Tvoj gospodar je bio u pravu. Nisam bio veoma pobožan sveštenik. Najmlađe sam od osmoro dece, tako da me je otac dao Crvenom hramu, ali taj put ne bih sam izabrao. Molio sam molitve i izgovarao čini, ali sam takođe i predvodio napade na kuhinje, a s vremena na vreme bi mi u krevetu nalazili devojke. Stvarno opaka stvo-renja, uopšte ne znam kako su u njega stizale.“

Bio sam, međutim, darovit za jezike. A kada bih se zagledao u plame-nove, pa, s vremena na vreme bih ponešto i viđao. Bez obzira, od mene je bilo više štete nego koristi, pa su me na kraju poslali u Kraljevu Luku da donesem Gospodarovo svetlo u Vesteros, koji živi u mraku Sedmoro. Kralj Eris je toliko voleo vatru da se mislilo kako će se možda preobratiti. Avaj, njegovi piromanseri su znali bolje trikove nego ja.

Kralju Robertu sam, međutim, bio drag. Kada sam prvi put u bici do poslednjeg jahao sa upaljenim mačem, konj Kevana Lanistera propeo se i zbacio ga, i veličanstvo se toliko smejalalo da sam se pobojavao da ne dobije kilu.“ Crveni sveštenik se osmehnu na tu uspomenu. „Ipak ne valja tako postupati s mačem, tvoj majstor je i u tome bio u pravu.“

„Vatra guta.“ Lord Berik je stajao iza njega, a u njegovom glasu beše nečega što smesta utiša Torosa. „Ona *guta*, i za njom ne ostaje ništa. *Ništa*.“

„Beriće. Mili druže.“ Sveštenik dodirnu Gospodara munja po ruci. „Šta to govoriš?“

„Ništa što nisam i ranije rekao. Šest puta, Torose? Šest puta je previ-še.“ Naglo se okrenuo.

Te noći je vetar zavijao skoro kao vuk, a na zapadu je bilo i pravih vuko-va, koji kao da su ga podučavali. Stražu su čuvali Recka, Angi i Merit od Mesecgrada. Ned, Džendri i mnogi drugi čvrsto su spavali kada Arja ugle-da malu belu priliku kako se šunja iza konja oslanjajući se na čvornovat štap, a retka bela kosa joj divlje leti. Žena nije bila viša od tri stope. Oči joj behu crvene od odsjaja vatre, kao u Džonovog vuka. *I on se zvao Duh*. Arja se prikrade bliže i kleknu da gleda.

Toros i Lim behu uz lorda Berika kada patuljasta žena nezvana sede kraj vatre. Zaškilji se u njih očima nalik na žeravice. „Ugarak i Limun mi ponovo ukazuju čast, i njegovo veličanstvo Gospodar Leševa.“

„Zloslutno ime. Zamolio sam te da ga ne koristiš.“

„Jesi, jesi. Ali smrad smrti je svež na tebi, moj gospodaru.“ U ustima je imala jedan jedini zub. „Daj mi vina, ili idem. Kostu su mi stare. Bole me zglobovi kada vetar duva, a ovde gore vetar duva uvek.“

„Srebrnog jelena za tvoje snove, moja gospo“, reče lord Berik vrlo ljubazno i ozbiljno. „I još jednog ako imaš vesti za nas.“

„Srebrnog jelena ne mogu pojesti, niti uzjahati. Mešinu vina za moje snove, a za moje vesti – poljubac od velikog klipana u žutom plaštu.“ Ženica se prodorno nasmeja. „Da, sočan poljubac, malo jezika. Odavno to beše, odavno. Njegova usta će imati ukus limuna, a moja kostiju. Prestara sam.“

„Jeste“, progundā Lim. „Prestara za vino i poljupce. Od mene ćeš dobiti samo pljoštimize mačem, veštice.“

„Opadaju mi pune šake kose, i niko me nije poljubio hiljadu godina. Teško je biti tako star. Dobro, onda hoću pesmu. Pesmu Toma Sedmice, za moje vesti.“

„Dobićeš pesmu od Toma“, obeća lord Berik. Sam joj dade mešinu s vinom.

Patuljasta žena otpi dugačak gutljaj, i vino joj poteče niz bradu. Kada spusti mešinu, obrisa usta smežuranom nadlanicom i reče: „Kiselo vino za loše vesti, ima li čega prikladnijeg? Kralj je mrtav, jesu li vam to dovoljno loše vesti?“

Arji zastade srce.

„Koji prokleti kralj je mrtav, veštice?“ – upita Lim.

„Onaj mokri. Kralj džinovskih sipa, moji gospodari. Sanjala sam da umire i stvarno je umro, i gvozdene sipe se sada međusobno hvataju u koštac. O, i lord Hoster Tuli je takođe umro, ali to već znate, zar ne? U dvorani kraljeva, jarac sedi sam i grozničav jer mu je veliki pas na tragu.“ Starića otpi još jedan dugačak gutljaj, stežući mešinu dok ju je dizala do usana.

Veliki pas. Misli li na Pseto? Ili možda na njegovog brata, Planinu Koja Jaše? Arja nije bila sigurna. Nosili su iste grbove, tri crna psa na žutom polju. Polovina ljudi za čiju se smrt molila pripadali su ser Gregoru Kleganiju; Poliver, Dansen, Srculence Raf, Golicač i sam ser Gregor. *Možda će ih lord Berik sve povešati.*

„Sanjala sam vuka kako zavija na kiši, ali niko nije čuo njegov bol“, govorila je ženica. „Sanjala sam takav zveket da sam mislila kako će mi glava pući, bubnjeve i rogove i frule i ciku, ali najtužniji zvuk behu zvonca.

Sanjala sam devicu na gozbi, s ljubičastim zmijama u kosi, iz čijih kandži sipa otrov. A kasnije sam sanjala tu istu devicu kako ubija strašnog džina u zamku sagrađenom od snega.“ Naglo okrenu glavu i uputi osmeh kroz mrak, pravo ka Arji. „Od mene se ne možeš sakriti, dete. Dođi bliže.“

Hladni prsti se uspuzaše uz Arjin vrat. *Strah seče oštrije od mača*, podseti ona sebe. Ustade i oprezno priđe vatri, spremna za beg.

Patuljasta žena ju je proučavala zamagljenim crvenim očima. „Vidim te“, prošapta. „Vidim te, vuče dete. Dete krvi. Mislila sam da je lord taj koji smrdi na smrt...“ Onda zajeca, a sićušno telo joj se zatrese. „Okrutna si što dolaziš na moje brdo, okrutna. I presita sam bola iz Letnjih dvora, ne treba mi još i tvoj. Odlazi odavde, crno srce. *Odlazi!*“

U glasu joj beše takvog straha da Arja zakorači unazad, pitajući se je li žena luda. „Ne plaši dete“, pobuni se Toros. „Ona nije opasna.“

Lim Limunplašt dodirnu svoj slomljeni nos. „Ja se ne bih složio.“

„Otići će ujutru, sa nama“, uveri lord Berik sićušnu ženu. „Vodimo je u Brzorečje, njenoj majci.“

„Ne“, reče starica. „Ne vodite je. Crna Riba sada drži reku. Ako majku hoćete, tražite je u Blizancima. Jer tamo će biti *svadba*.“ Ponovo se zlokobno nasmeja. „Gledaj u svoje vatre, ružičasti svešteniče, i videćeš. Ne sada, međutim, i ne ovde, ovde nećeš videti ništa. Ovo mesto još pripada starim bogovima... još su tu, baš kao i ja, smežurani i slabi ali ne i mrtvi. A oni ne vole plamenove. Jer se hrast seča žira, žir sanja hrast, a panj živi u oboma. A oni pamte kada su Prvi ljudi došli s vatrom u rukama.“ Ispi preostalo vino u četiri dugačka gutljaja, baci mešinu i uperi štap u lorda Berika. „Sada da mi platiš. Hoću pesmu koju si mi obećao.“

I tako Lim probudi Toma Sedamžicu ispod njegovih krzana, i dovede ga pospanog do vatre s harfom u ruci. „Istu pesmu kao pre?“ – upita on.

„O, da. Pesmu moje Dženi. Ima li druge?“

I tako je on pevao, a mala starica je sklopila oči i lagano se njihala napred-nazad, mrmljajući reči i plačući. Toros čvrsto uze Arju za ruku i odvuče je u stranu. „Pusti je da na miru uživa u pesmi“, reče. „To je sve što joj je preostalo.“

Nisam htela ništa da joj uradim, pomisli Arja. „Šta je to govorila o Blizancima? Moja majka je u Brzorečju, zar ne?“

„Bila je.“ Crveni sveštenik se počea ispod brade. „Svadba, rekla je. Videćemo. Gde god da je, lord Berik će je naći.“

Nedugo zatim, nebo se provalilo. Munja blesnu i grmljavina zatutnja preko bregova, i kiša linu kao iz kabla. Sićušna starica nestade jednako nenadano kao što se i pojavila, dok su odmetnici prikupljali grane i pravili gruba skloništa.

Kiša je padala čitavu noć, i ujutru su se Ned, Lim i Mlinar Vati probudili s groznicom. Vati se ispovraćao, dok je mladi Ned čas goreo, a čas se tresao od zime, a koža mu beše vlažna na dodir. Na pola dana jahanja na sever nalazi se jedno napušteno selo, reče Recka lordu Beriku; tamo će naći bolje sklonište, gde će moći da sačekaju kraj pljuska. I tako se s mukom popeše u sedla i poteraše konje niz veliko brdo.

Kiša nije popuštala. Jahali su kroz šume i polja, gazili nabujale potoke čije su brze vode dopirale konjima do stomaka. Arja je navukla kapuljaču i pogrbila se, mokra i smrznuta, ali odlučna da ne posustane. Merit i Madž su ubrzo kašljali jednako teško kao Vati, a sirotom Nedu kao da je sa svakom miljom bilo sve gore. „Kada stavim kacigu, kapi dobuju po čeliku pa me glava boli“, žalio se. „Ali kada je skinem, kosa mi se natopi i lepi mi se za lice i upada u usta.“

„Imaš nož“, predloži Džendri. „Ako ti kosa toliko smeta, obrij glavurdu.“

Ne dopada mu se Ned. Štitonoša je Arji delovao sasvim pristojno; možda je pomalo stidljiv, ali i dobroćudan. Oduvek je slušala kako su Dornjani niski i crnomanjasti, crnih kosa i sitnih crnih očiju, ali su Nedove oči bile krupne, tako tamne da su izgledale gotovo ljubičasto. A kosa mu je bila izrazito svetloplava, više siva nego boje meda.

„Koliko si već štitonoša lorda Berika?“ – upita ona da mu skrene pažnju s bolesti.

„Uzeo me je za paža kada se verio s mojom tetkom.“ Nakašlja se. „Bilo mi je sedam godina, ali kada sam napunio deset, uzdigao me je u štitonošu. Jednom sam osvojio i nagradu, u konjičkim igrama.“

„Ja se nikada nisam naučila koplju, ali bih te mačem pobedila“, reče Arja. „Jesi li nekoga ubio?“

To kao da ga je prenerazilo. „Tek mi je dvanaest godina.“

Ja sam ubila jednog momka kada mi je bilo osam, zamalo da kaže Arja, ali se ipak predomisli. „Ipak, bio si u bitkama.“

„Jesam.“ Nije zvučao kao da se time preterano ponosi. „Bio sam na Larkrdijaševom gazu. Kada je lord Berik pao u reku, izvukao sam ga na obalu da se ne udavi, i stajao sam iznad njega sa svojim mačem. Nisam, međutim, morao da se borim. Iz njega je štrčalo slomljeno koplje, tako da nas niko nije napao. Kada smo se svi ponovo okupili, Zeleni Gergen je pomogao da lorda vratimo u sedlo.“

Arja se prisećala konjušara iz Kraljeve Luke. Posle njega došao je onaj stražar kome je u Harendvoru prerezala vrat, i ljudi ser Ejmoriya u onoj utvrdi kraj jezera. Nije znala računaju li se Viz i Čizvik, ili oni koji su

izginuli zbog Lasićine čorbe... odjednom oseti veliku tugu. „Moj otac se takođe zvao Ned“, reče.

„Znam. Video sam ga na Desničinom turniru. Hteo sam da mu priđem i da mu se obratim, ali nisam znao šta bih mu rekao.“ Ned zadrhta pod plaštom, mokrim komadom bledoljubičastog platna. „Jesi li ti bila na turniru? Sestru sam ti video. Ser Loras Tirel joj je dao ružu.“

„Rekla mi je.“ Činilo se da je to bilo tako davno. „Njena prijateljica Džejn Pul zaljubila se u tvog lorda Berika.“

„On je bio obećan mojoj tetki.“ Ned je delovao kao da mu je nelagodno. „To je, međutim, bilo pre. Pre nego što je on...“

...umro? – pomisli ona kada Nedov glas odluta i nastade neprijatna tišina. Kopita su proizvodila vlažne zvuke dok su ih konji čupali iz blata.

„Moja gospo?“ – progovori Ned naposletku. „Ti imaš polubrata... Džona Snežnog?“

„On je sa Noćnom stražom na Zidu.“ *Možda bi trebalo da odem na Zid umesto u Brzorečje. Džona ne bi bilo briga koga sam ubila i da li sam se počesljala...* „Džon liči na mene, bez obzira na to što je kopile. Imao je običaj da mi razbaruši kosu i zove me 'sestrice'.“ Arji je Džon najviše nedostajao. Rastužio ju je sam spomen njegovog imena. „Otkud ti znaš za Džona?“

„On mi je brat po mleku.“

„Brat?“ Arja nije shvatala. „Ali ti si iz Dorne. Kako ti i Džon možete da budete u srodstvu?“

„Braća po mleku. Ne po krvi. Moja gospa majka nije imala mleka kada sam bio mali, tako da je Vila morala da me doji.“

Arja je bila potpuno zbunjena. „Ko je Vila?“

„Majka Džona Snežnog. Zar ti nikada nije rekao? Služila nas je godinama. Još od pre mog rođenja.“

„Džon majku nikada nije upoznao. Nije saznao čak ni njeno ime.“ Arja oprezno odmeri Neda. „Ti je poznaješ? Stvarno?“ *Da se to on meni ne ruga?* „Ako me lažeš, tresnuću te u lice.“

„Vila je bila moja dojilja“, ponovi on ozbiljno. „Kunem ti se čašću svoje kuće.“

„Ti imaš kuću?“ To je bilo glupo; on je štitonoša, naravno da ima kuću. „Ko si ti?“

„Moja gospo?“ Ned je delovao posramljeno. „Ja sam Edrik Dejn... gospodar Zvezdopada.“

Iza njih, Džendri zastenja. „Gospodari i gospe“, reče zgađenim glasom. Arja ubra s grane smežuranu divlju jabuku, zavitla je i pogodi ga pravo u tvrdu bikovsku glavu. „Au“, izusti on. „To boli.“ Opipa kožu iznad oka. „Kakva to gospa gađa ljude jabukama?“

„Loša gospa“, reče Arja, uz iznenadno kajanje. Okrenu se nazad Nedu. „Žao mi je što nisam znala ko si. Moj gospodaru.“

„Greška je do mene, moja gospo.“ Bio je veoma ućtiv.

Džon ima majku. Vila, zove se Vila. Moraće to da zapamti da bi mu rekla kada se sledeći put budu videli. Pitala se hoće li je još zvati „sestrice“. *Više nisam tako mala. Moraće drugačije da me zove.* Možda će, kada stigne u Brzorečje, napisati Džonu pismo i reći mu šta je saznala od Neda Dejna. „Postojao je i Artur Dejn“, priseti se. „Koga su zvali Jutarnji Mač.“

„Moj otac je bio ser Arturov stariji brat. Ledi Ašara mi je bila tetka. Ali nju nikada nisam upoznao. Bacila se u more s vrha Bledokamnog mača pre nego što sam se rodio.“

„Zašto je to uradila?“ – upita Arja, začuđena.

Ned je izgledao oprezno. Možda se bojao da će i njega nečim gađati. „Tvoj gospodar otac ti nikada nije pričao o njoj?“ – upita. „O ledi Ašari Dejn, od Zvezdopada?“

„Ne. Poznavao ju je?“

„Pre nego što je Robert postao kralj. Upoznala je tvog oca i njegovu braću u Harendvoru, u godini lažnog proleća.“

„Oh!“ Arja nije znala šta više da kaže. „Zašto je onda skočila u more?“

„Srce joj je bilo slomljeno.“

Sansa bi zbog prave ljubavi uzdahnula i pustila suzu, ali je Arja samo mislila da je to glupavo. Nije, međutim, to mogla da kaže Nedu, ne za njegovu rođenu tetku. „Neko joj ga je slomio?“

On je oklevao. „Možda nije moje da...“

„*Reci mi.*“

On je nelagodno pogleda. „Moja tetka Alirija kaže da su se ledi Ašara i tvoj otac zavoleli u Harendvoru...“

„To nije istina. On je voleo moju gospu majku.“

„Siguran sam da jeste, moja gospo, ali...“

„Ona je bila *jedina* koju je voleo.“

„Onda mu je kopile sigurno donela roda“, dobaci Džendri iza njih.

Arja žalila što nema još jednu divlju jabuku da ga pogodi u lice. „Moj otac je bio *častan*“, reče besno. „A ionako nismo s *tobom* razgovarali. Zašto ne odeš natrag u Kameno obredište i zazvoniš u glupava zvona sa onom devojčurum?“

Džendri se na to ne osvrnu. „Tvoj otac je bar *podigao* svoje kopile, za razliku od mog. Ja čak ni ne znam kako mi se otac zove. Neki smrdljivi pijanac, mogu da se kladim, poput ostalih koje je moja majka dovlačila kući iz pivnice. Kada god bi se naljutila na mene, rekla bi: 'Da ti je otac ovde, odrô bi te od batina.' To je sve što o njemu znam.“ On pljunu. „Pa,

da je sada ovde, možda bi' ja *njega* odrô od batina. Ali verovatno je mrtav, kao što je mrtav i tvoj otac, i zašto je sada bitno s kim je legao?"

Arji je bilo bitno, mada nije umela da kaže zašto. Ned je pokušavao da se izvini što ju je uznemirio, ali ona nije htela da sluša. Poterala je konja i ostavila ih obojicu iza sebe. Strelac Angi je jahao nekoliko koraka napred. Kada ga je pristigla, upitala je: „Dornjani lažu, je l' tako?"

„Čuveni su po tome.“ Strelac se iskezi. „Naravno, oni isto govore za nas krajišnike, pa ti vidi. Šta se sada desilo? Ned je dobro momče..."

„On je samo glupavi lažov.“ Arja skrenu sa staze, preskoči natrulo deblo i pregazi potok, ne osvrćući se na povike odmetnika iza sebe. *Hoće samo još da me lažu.* Pomisli da pobjegne, ali ih je bilo previše, i predobro su poznavali taj kraj. Kakva korist od bežanja kada znaš da će te uhvatiti?

Na kraju ju je pristigao Harvin. „Kuda si to krenula, moja gospo? Nemoj da bežiš. U ovim šumama ima vukova, i gorih stvorova.“

„Ne bojim se“, reče ona. „Onaj dečak Ned je rekao..."

„Da, ispričao mi je. Ledi Ašara Dejn. To je stara priča, da. Čuo sam je jednom u Zimovrelu, kad nisam bio stariji od tebe sada.“ On čvrsto uze njene uzde i okrenu joj konja. „Sumnjam da u njoj ima istine. Ali ako je i ima, šta sad? Kada je Ned upoznao tu dornsku gospu, njegov brat Brendon još je bio živ, i veren sa ledi Kejtlin, tako da na časti tvog oca nema mrlje. Turnir je pravo mesto da se raspale strasti, tako da su možda neke reči i prošaptane noću u šatoru, ko to zna? Reči ili poljupci, možda i više, ali šta je u tome ružno? Proleće je bilo stiglo, ili su bar tako mislili, i nijedno od njih dvoje nije bilo obećano nekom drugom.“

„Ipak se ubila“, reče Arja nesigurno. „Ned kaže da je skočila u more s kule.“

„I jeste“, priznade Harvin i povede je nazad, „ali mogu da se kladim da je to uradila zbog bola što joj je poginuo brat, Jutarnji Mač.“ Odmahnuo je glavom. „Okani se tih priča, moja gospo. Oni su mrtvi, svi određena. Okani se... i molim te, kada stignemo u Brzorečje, majci ne govori ništa o svemu tome.“

Selo je bilo baš tamo gde je Recka obećao da će biti. Skloniše se u sivu kamenu štalu. Tek pola krova beše ostalo, ali i to je bilo više nego u bilo kojoj drugoj zgradi u selu. *Ovo nije selo, već samo crno kamenje i stare kosti.* „Jesu li Lanisteri pobili ljude koji su ovde živeli?“ – upita Arja dok je pomagala Angiju da osuši konje.

„Ne.“ On pokaza prstom. „Vidi kako je debela mahovina na kamenju. Odavno ga niko nije pomerao. A tamo, kroz onaj zid, raste drvo, vidiš? Ovo mesto je odavno spaljeno.“

„Ko je to onda uradio?“ – upita Džendri.

„Hoster Tuli.“ Recka je bio pogrbljen, sedobrad čovek, rođen u tim krajevima. „Ovo selo je pripadalo lordu Gudbruku. Kada je Brzorečje stalo uz Roberta, Gudbruk je ostao veran kralju, tako da se lord Tuli obrušio na njega ognjem i mačem. Nakon Trozupca, Gudbrukov sin se izmirio s Robertom i lordom Hosterom, ali mrtvi od toga nisu imali nikakve vajde.“

Zavlada tišina. Džendri čudno pogleda Arju, a onda se okrenu da istomari konja. Napolju je kiša nemilice padala. „Mislim da nam treba vatra“, reče Toros. „Noć je mračna i puna užasa. A i mokra, a? Vrlo previše mokra.“

Talični Džek odlomi od jasala malo suvog drveta, a Recka i Merit sakupe slamu za potpalu. Toros je sam ukresao varnicu, a Lim je raspirivao plamenove svojim velikim žutim plaštom sve dok se nisu uskovitlali i razbuktali. Uskoro je u štali postalo skoro toplo. Toros je sedeo pred vatrom prekrštenih nogu, proždirući plamenove očima baš kao i na Visokom srcu. Arja ga je pažljivo posmatrala, i jednom su mu se usne pomerile, a njoj se učinilo da ga čuje kako mrmlja „Brzorečje“. Lim se šetkao gore-dole, kašljući, duga senka ga je pratila u korak, dok je Tom Sedmica izuvao čizme i trljao stopala. „Mora da sam lud kad se vraćam u Brzorečje“, požali se pevač. „Tuliji nikada nisu donosili sreću starom Tomu. Ona Liza me je poslala na Visoki drum, i mesečevi ljudi su mi uzeli zlato i konja i svu odeću pride. U Dolu još ima vitezova koji pričaju kako sam do Krvavih dveri došao samo sa harfom da mi pokrije golotinju. Natekali su me da pevam 'Ko nam slavi imendan' i 'Kralj bez hrabrosti' pre nego što su otvorili kapiju. Jedina mi je uteha bila što su trojica umrla od smeha. Od tada se nisam vraćao u Gnezdo sokolovo, a 'Kralja bez hrabrosti' ne pevam ni za sve zlato u Livačkoj...“

„*Lanisteri*“, reče Toros. „Jarkocrveno i zlatno.“ Skoči na noge i ode do lorda Berika. Lim i Tom im se bez oklevanja pridružiše. Arja nije razabirala šta govore, ali ju je pevač pogledavao, a u jednom trenutku se Lim tako razbesne da udari pesnicom u zid. Tada joj lord Berik mahnu da dođe bliže. To ni najmanje nije želela, ali joj Harvin stavi šaku na krsta i gurnu je napred. Ona načini dva koraka pa zastade, prestrašena. „Moj gospodaru.“ Čekala je da čuje šta će joj lord Berik reći.

„Kaži joj“, naredi Gospodar munja Torosu.

Crveni sveštenik čučnu kraj nje. „Moja gospo“, reče, „Gospodar mi je dao da vidim Brzorečje. Ostrvo u moru vatre, tako je izgledalo. Plamenovi su bili lavovi u skoku, dugačkih grimiznih kandži. A kakva im samo rika beše! More Lanistera, moja gospo. Brzorečje će uskoro biti napadnuto.“

Arja oseti kao da ju je neko udario pesnicom u stomak. „*Ne!*“

„Dušice“, kaza Toros, „plamenovi ne lažu. Ponekad ih pogrešno tumačim, pošto sam slepa luda. Ali ne i ovog puta, rekao bih. Lanisteri će uskoro opsesti Brzorečje.“

„Rob će ih pobediti.“ Na Arjinom licu se pojavi tvrdoglav izraz. „Pobediće ih kao i pre.“

„Tvoj brat je možda otišao“, reče Toros. „Kao i tvoja majka. Njih u plamenovima nisam video. Ta svadba o kojoj je starica govorila, svadba u Blizancima... ona ima svoje načine da sazna stvari, o da. Čuvardrva joj šapuću na uho u snu. Ako ona kaže da ti je majka otišla u Blizance...“

Arja se okrenu Tomu i Limu. „Da me niste uhvatili, *već* bih bila tamo. Bila bih *kod kuće*.“

Lord Berik se ne obazre na taj ispad. „Moja gospo“, reče s umornom uglađenošću, „da li bi prepoznala brata svog dede po izgledu? Ser Brindena Tulija, zvanog Crna Riba? Da li bi on možda prepoznao tebe?“

Arja nesrećno odmahnu glavom. Čula je majku da govori o Brindenu Crnoj Ribi, ali ako ga je ikada i upoznala, bila je premala da ga upamti.

„Slabi su izgledi da će Crna Riba dobro platiti za devojčicu koju ne poznaje“, reče Tom. „Ti Tuliji su mračan, sumnjičav soj, verovatno će pomisliti da mu nudimo lažnu robu.“

„Ubedićemo ga“, bio je uporan Lim Limunplašt. „*Ona* će to uraditi, ili Harvin. Brzorečje je najbliže. Ja kažem da je tamo odvedemo, uzme-mo zlato i napokon je se rešimo.“

„A ako nas lavovi uhvate u zamku?“ – kaza Tom. „Ništa ne bi toliko voleli koliko da obese našeg lorda u kavezu sa vrha Livačke stene.“

„Ne nameravam da me uhvate“, reče lord Berik. Poslednja reč je ostala da neizgovorena lebdi u vazduhu. *Živog*. Svi su je čuli, čak i Arja, iako mu nije prešla preko usana. „Ipak, ne usuđujemo se da idemo tamo nasle-po. Hoću da znam gde su vojske, i vučje i lavlje. Šarna će nešto znati, a meštar lorda Vensa još i više. Žirni dvor nije daleko. Ledi Smolvud će nas privremeno zaštititi, dok pošaljemo izviđače napred da ustanove...“

Njegove reči udarale su joj u uši poput bubnja, i iznenada Arja to više nije mogla da podnese. Htela je Brzorečje, ne Žirni dvor; htela je svoju majku i svog brata Roba, ne ledi Smolvud niti nekog dedu koga nikada nije videla. Poput munje jurnu ka vratima, i kada Harvin pokuša da je zgrabi za ruku, izmigolji mu se, brza kao zmija.

Pred štalom je kiša i dalje padala, a na zapadu su sevale daleke munje. Arja potrča koliko je noge nose. Nije znala kuda ide, već samo da hoće da bude sama, daleko od glasova, daleko od praznih reči i prekršenih obećanja. *Samo sam htela da odem u Brzorečje*. Sama je kriva što je povelala Džen-drija i Pituljicu kada je otišla iz Harendvora. Bilo bi joj bolje bez njih. Da

je bila sama, odmetnici je nikada ne bi uhvatili, i do sada bi uveliko bila s Robom i majkom. *Oni nikada nisu bili moj čopor. Da jesu, ne bi me ostavili.* Protrčala je kroz baricu blatnjave vode. Neko je izvikivao njeno ime, verovatno Harvin ili Džendri, ali ih je grmljavina što se kotrljala preko brda nadglasala, tek tren pre munje. *Gospodar munja*, pomisli ona besno. Možda ne može da umre, ali može da laže.

Negde levo od nje zanjišta konj. Arja sigurno ne beše prešla više od pedeset koraka od štale, ali je već bila mokra do gole kože. Jurnu oko ugla jedne ruševne kuće, u nadi da će mahovinom prekriveni zidovi zadržati kišu, i zamalo ne nalete pravo na jednog stražara. Oklopljena šaka je čvrsto stegnu oko mišice.

„*Boli me*“, reče ona, otimajući se. „*Puštaj me*, vratila bih se, ja...“

„Vratila?“ Smeh Sendora Kleganija beše gvožđe što struže po kamenu. „Zajebi to, mala vučice. Sad si *moja*.“ Bila mu je potrebna samo jedna ruka da je digne i odvuče ka svom konju. Hladna kiša ih je oboje šibala i prigušivala njihove uzvike, a Arja je mogla da misli samo na pitanje koje joj je on jednom postavio. *Znaš li šta psi rade vukovima?*

DŽEJMI

Mada je groznica uporno istrajavala, patrljak je čisto zarastao, i Kiburn je rekao da mu ruka više nije u opasnosti. Džejmi je jedva čekao da pođe, da ostavi za sobom Harendvor, Krvave lakrdijaše i Brijenu od Oporja. U Crvenoj tvrđavi ga je čekala prava žena.

„Šaljem i Kiburna da se stara o tebi na putu do Kraljeve Luke“, reče tog jutra Ruz Bolton pre nego što pođe. „Iskreno se nada da će tvoj otac primorati Citadelu da mu u znak zahvalnosti vrati lanac.“

„Svi se mi nečemu iskreno nadamo. Ako izvede da mi izraste nova šaka, moj otac će ga proizvesti u velemeštra.“

Volton Čelična Cevanica je zapovedao Džejmijevom pratnjom; iskren, ćutljiv, surov, u srcu jednostavan vojnik. Džejmi je čitavog života služio s takvim ljudima. Ljudi poput Voltona ubiće kada im gospodar to naredi, silovaće kada im posle bitke krv proključa, pljačkaće sve što mogu, ali kada se rat završi, vratiće se u svoje kuće, zameniće koplja za motike, poženiće se komšijskim kćerkama i podići čopor bučne dece. Takvi ljudi su izvršavali naređenja bez pitanja, ali duboka i zla okrutnost Hrabrih drugara nije im bila u prirodi.

Obe družine krenule su iz Harendvora istog jutra, pod hladnim sivim nebom što je obećavalo kišu. Ser Enis Frej otišao je tri dana ranije, na severoistok, ka Kraljevskom drumu. Bolton je nameravao da ga prati. „Trozubac se izlio“, rekao je Džejmiju. „Čak i na Rubinskom gazu prelaz će biti težak. Toplo ćeš pozdraviti svog oca?“

„Pod uslovom da ti toplo pozdraviš Roba Starka.“

„To i nameravam.“

Neki Hrabri drugari okupili su se u dvorištu da ih gledaju kako odlaze. Džejmi dokasa do njih. „Zolo. Baš lepo od tebe što si došao da me ispratiš. Pig. Timeone. Nedostajaću vam? Nemaš neku šalu za kraj, Šagvele? Da me razveseli na putu? A ti si, Rordže, došao da me poljubiš za zbogom?“

„Odjebi, bogalju“, reče Rordž.

„Ako to želiš. Budi siguran, međutim, da ću se vratiti. Lanister uvek plaća svoje dugove.“ Džejmi okrenu konja i pridruži se Voltonu Čeličnoj Cevanici i njegovim dvema stotinama ljudi.

Lord Bolton ga je odenuo kao viteza, zažmurivši na patrljak, zbog koga je takva ratnička odora delovala smešno. Džejmi je jahao s mačem i bodežom o pasu, štitom i kacigom obešenim o sedlo, verižnjačom pod tamno-smeđim ogrtačem. Nije bio takva budala da istakne lanisterskog lava na sebi, a ni čisti beli grb na koji je imao prava kao zakleti brat Kraljeve garde. U arsenalu je našao stari štit, izubijan i naprsao, na kome je oljuštena boja još prikazivala dobar deo velikog crnog slepog miša kuće Lotstona na srebrnom i zlatnom polju. Lotstoni su držali Harendvor pre Venta i u svoje vreme su bili moćna porodica, ali im se loza odavno ugasila, tako da verovatno niko neće zameriti što nosi njihov grb. Neće biti ničiji rođak, ničiji neprijatelj, ničiji zakleti mač... sve u svemu, niko.

Izašli su kroz manju, istočnu kapiju Harendvora, i odvojili se od Ruza Boltona i njegove vojske šest milja dalje, skrenuvši na jug jezerskim putem. Volton je smerao da se što je duže moguće kloni Kraljevskog drumu, i da se radije drži seljačkih puteljaka i zverinjih staza u blizini Božjeg oka.

„Kraljevskim drumom bismo išli brže.“ Džejmi nije mogao da dočeka da se vrati Sersei. Ako požure, možda će čak stići i na vreme za Džofu svadbu.

„Neću nikakve neprilike“, reče Čelična Cevanica. „Ko zna koga bismo na Kraljevskom drumu mogli da sretnemo.“

„Sigurno ne nekoga koga bi trebalo da se bojiš? Imaš dve stotine ljudi.“

„Jeste. Ali drugi mogu da ih imaju više. Moj gospodar je rekao da te tvom gospodaru ocu odvedem živog i zdravog, i to i nameravam da uradim.“

Prolazio sam ovuda i ranije, pomisli Džejmi nekoliko milja dalje, kada projahaše kraj napuštenog mlina pored jezera. Korov je sada rastao na mestu gde mu se nekada mlinareva kći stidljivo osmehivala, a sam mlinar viknuo: „Turnir je u drugom pravcu, ser.“ *Kao da ja to nisam znao.*

Kralj Eris je napravio veliku predstavu od Džejmijevog proglašenja za viteza. Izrekao je reči zakletve pred kraljevim paviljonom, klečeći na zelenoj travi u belom oklopu dok ga je gledalo pola kraljevstva. Kada ga je ser Džerold Hajtauer digao i stavio mu beli plašt na ramena, začula se